

บทที่ 1

บทนำ

ในบรรดางานวรรณกรรมแปลที่ปรากฏอยู่มากมายในตลาดเมืองไทย งานแปลประเภทวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเรียกได้ว่าเป็นงานที่ครอบครองพื้นที่ส่วนแบ่งในตลาดอยู่ไม่น้อย หอมหวล ชื่นจิต (2527, น. 55) ได้กล่าวว่า การแปลเรื่องสำหรับเด็กในประเทศไทย เริ่มต้นเมื่อประมาณปีพ.ศ. 2460 โดยเป็นการแปลแบบเรียบเรียงอาศัยโครงเรื่องของฝรั่ง จากนั้นเริ่มมีการแปลอย่างจริงจังในช่วงปีพ.ศ. 2472-2490 ในยุคดังกล่าวมีนักแปลที่มีชื่อเสียงหลายท่าน เช่น อ.สนิทวงศ์ ผู้แปลเรื่องสี่ดรุณี และกระท่อมน้อยของลุงทอม อาษา ขจิตเมตต์ ผู้แปลเรื่องโรบินฮูด และผลงานของมาร์ก ทเวน นับแต่นั้นการแปลเรื่องสำหรับเด็กได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยมา

นับจากยุคที่หอมหวล ชื่นจิตกล่าวถึง อันเป็นยุคที่เกิดวรรณกรรมแปลสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็นงานแปลระดับคลาสสิกหลายเล่ม อาทิ ต้นส้มแสนรัก แปลโดยมัทนี เกษกมล และเรื่องเจ้าชายน้อย แปลโดยอำภา ใตระกูล จนกระทั่งมาถึงปรากฏการณ์ความนิยมที่เกิดขึ้นกับ Harry Potter ของ J. K. Rowling ทั้ง 7 ภาค เรียกได้ว่างานแปลประเภทนี้ยังคงอยู่ในกระแสความสนใจของผู้อ่านเสมอมา ทั้งนี้อาจจะด้วยเนื้อเรื่องที่ตื่นเต้น เนื้อหาที่ใกล้เคียงกับวัยของผู้อ่านในกลุ่มเด็กและเยาวชน หรือความต้องการหลีกเลี่ยงเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการของกลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่

อย่างไรก็ตาม ในฐานะที่เป็นผู้อ่านคนหนึ่งซึ่งติดตามอ่านงานแปลประเภทวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนอยู่บ่อยครั้ง โดยส่วนตัว ผู้แปลมีความคิดว่าการนอกจากความสนุกในการดำเนินเรื่องแล้ว ฉากหลังที่ผู้แต่งใช้ในเรื่องยังนับเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความประทับใจต่อวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเรื่องนั้นๆ อีกด้วย ซึ่งเมื่อมีโอกาสได้อ่านหนังสือเรื่อง “อีไลจาห์แห่งบัคซ์ตัน” (Elijah of Buxton) ของคริสโตเฟอร์ พอล เคอร์ติส จนจบ ผู้แปลรู้สึกว่าการนี้ น่าสนใจ ทั้งในแง่เนื้อหาและฉากที่ผู้เขียนใช้ในการดำเนินเรื่อง จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดวรรณกรรมเรื่องนี้ขึ้น

คริสโตเฟอร์ พอล เคอร์ติส (Christopher Paul Curtis) เป็นนักเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนชาวอเมริกัน ที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย เคอร์ติสเกิดในปีค.ศ. 1953 ที่เมืองฟลินต์ ในรัฐมิชิแกน เขาเป็นชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันที่เติบโตมาในครอบครัวที่เต็มไปด้วยผู้ชื่นชอบการทำกิจกรรม เช่น ตาของเขา Earl “Lefty” Lewis เป็นนักกีฬาเบสบอลผิวสีชื่อ

ดัง ส่วนญาติอีกคนคือ Herman E. Curtis, Sr. ก็เป็นหัวหน้าวงดนตรีชื่อ Herman Curtis and the Dusky Devastators of Depression จนเป็นที่กล่าวกันว่าเคอร์ติสได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างความสนุกสนานให้ผู้อื่นจากคนรอบข้าง เมื่อประกอบกับความคิดในวัยเด็กที่ว่า เขาไม่เคยเห็นหนังสือเกี่ยวกับเด็กผิวสีเช่นเขา เคอร์ติสก็เริ่มลงมือเขียนหนังสือ โดยในช่วงสิบสามปีแรก หลังจากจบมัธยม ซึ่งเป็นช่วงที่เขาทำงานในโรงงาน เขาใช้เวลาว่างเขียนเรื่องราวไว้ในกระดาษ จนเมื่อปีพ.ศ. 2540 ผลงานชิ้นแรกของเคอร์ติสเรื่อง The Watsons Go to Birmingham - 1963 ได้รับการตีพิมพ์ และได้รับรางวัลจาก Newbery Honor หลังจากนั้นเคอร์ติสได้เขียนหนังสืออีกหลายเล่ม ซึ่งล้วนเป็นวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน อาทิ Bud, Not Buddy วรรณกรรมรางวัล Newbery Medal และ Coretta Scott King Author Award เรื่องราวของเด็กชายผิวสีจากสถานรับเลี้ยงเด็กที่ออกตามหาแม่ ซึ่งเรื่องนี้ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยโดยมูลนิธิดำรงชัยธรรม นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่น่าสนใจอีกมาก เช่น เรื่อง Mr. Chickee's Messy Mission และเรื่อง Bucking the Sarge รวมถึงผลงานเล่มล่าสุดของเขา อีไลจาห์แห่งบัคซ์ตัน (Elijah of Buxton) ซึ่งได้รับรางวัลด้านวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนถึง 3 รางวัลด้วยกัน

เช่นเดียวกับผลงานเรื่องอื่นๆ ของเคอร์ติส วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเรื่อง "อีไลจาห์แห่งบัคซ์ตัน" เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว ความรัก ความหวัง ที่มีตัวละครหลักเป็นเด็กผิวสี พร้อมฉากหลังในการดำเนินเรื่องเป็นสถานที่ที่อยู่แวดล้อมตัวเคอร์ติสเอง โดยในเรื่อง "อีไลจาห์แห่งบัคซ์ตัน" เคอร์ติสซึ่งขณะนั้นย้ายครอบครัวไปตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ออนตาริโอในแคนาดา ได้ใช้เรื่องราวของนิคมบัคซ์ตันในแคนาดา ซึ่งเป็นนิคมที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือทาสที่เป็นไทและทาสที่หลบหนีจากสหรัฐฯ เป็นแรงบันดาลใจในการแต่งเรื่อง การใช้สถานที่จริงและอ้างอิงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมาใช้ในเรื่องนั้น ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ในแง่ประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจไปด้วย ขณะเดียวกัน เคอร์ติสยังสามารถผูกเรื่องราวได้อย่างน่าสนใจ เมื่ออ่านแล้วรู้สึกสนุก ประทับใจ ราวกับผู้อ่านได้ร่วมเดินทางไปกับการผจญภัยของเด็กชายอีไลจาห์อันเป็นตัวเอกของเรื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้แปลจึงเห็นว่าวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเรื่อง "อีไลจาห์แห่งบัคซ์ตัน" เป็นหนังสือดีอีกเล่มที่น่าสนใจ ทั้งเนื้อเรื่องที่สนุก ก่อให้เกิดอารมณ์ร่วมไปกับตัวละคร รวมถึงข้อมูลความรู้ที่ได้รับในแง่ประวัติศาสตร์ การแปลวรรณกรรมเรื่องนี้จึงนับเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้แปล ในการบรรจงถ่ายทอดเรื่องราวและอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร เพื่อให้สามารถตอบสนองของกลุ่มผู้อ่านได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด

เนื่องจากมีข้อจำกัดในการทำสารนิพนธ์ ผู้แปลจึงได้เลือกเพียงบางส่วนของเรื่อง คือ บทที่ 1 ถึงบทที่ 3 ซึ่งเป็นเนื้อหาส่วนที่แนะนำตัวตนของอีไลจาห์ ออกมาถ่ายทอดสู่กลุ่มผู้อ่าน โดย

นำทฤษฎีการแปลที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งนำเสนอปัญหาที่พบในการปฏิบัติจริง และวิธี
แก้ปัญหาไว้ในส่วนท้าย ทั้งนี้ ผู้แปลหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้
ศึกษาด้านการแปล ผู้ที่สนใจด้านการแปล รวมถึงผู้ที่สนใจวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนไม่
มากก็น้อย